

استاندارد سازی درک جملات مجهول در کودکان با شنوایی طبیعی ۳ تا ۸ سال و مقایسه آن با کودکان کم شنوای شدید ۸ ساله در مناطق مرکز تهران

یاسر آفاقی^۱، آذر مهری^۲، زهرا سلیمانی^۲، دکتر شهره جلالی^۳، حمزه عزیزی زلانی^۴

۱- کارشناس ارشد گفتار درمانی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۲- مربی گروه آموزشی گفتار درمانی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۳- استادیار گروه آموزشی فیزیوتراپی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۴- دانشجوی دکترای روانشناسی دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: انسان برای برقراری ارتباط نیاز به گفتار دارد. وی با استفاده از ساختارهای زبان شناسی از جمله صدا، کلمه و از همه مهمتر، از جمله به گفتار دست پیدا می کند. در دستور زبان فارسی، جملات انواع مختلفی دارد از جمله: امری، پرسشی، معلوم، مجهول، تعجبی. کودک در مراحل رشدی خود ابتدا از تک کلمه، گفتار تلگرافی و سپس با ترکیب اسامی و افعال و حروف اضافه جمله سازی می کند و در نهایت جملات مجهول، شرطی و مرکب را بیان می کند. با توجه به اینکه هیچ مطالعه‌ای در رابطه با سن درک جملات مجهول در زبان فارسی انجام نشده بود بر آن شدیم تا آزمون درک جملات مجهول را بر روی کودکان طبیعی اجرا نموده و سن رشد آن را در کودکان طبیعی بدست آوریم سپس آن را با کودکان کم شنوا مقایسه کنیم. هدف از این مطالعه بررسی درک جملات مجهول در کودکان طبیعی ۳ تا ۸ سال و مقایسه آن با کودکان ۸ ساله کم شنوا می باشد.

روش بررسی: تعداد ۶۹۱ کودک طبیعی ۳ تا ۸ سال در مناطق مرکزی تهران و ۱۸ کودک کم شنوا در مدارس استثنایی تهران در این آزمون شرکت کردند. این آزمون ابتدا روی ۳۰ کودک اجرا شد و پایایی آن به اثبات رسید. این آزمون داری ۱۵ تصویر سه تایی بود و کودک باید یکی از سه تصویر را نشان می داد. در ابتدا دو مجموعه تصویر ۳ تایی به عنوان مثال و تمرین، به کودک ارائه شد سپس جمله مجهول مربوط به آن بصورت محاوره بیان شد و کودک باید آنرا نشان می داد و اگر نمی توانست خود آزمونگر تصویر صحیح را نشان می داد و تصویر بدی به همین صورت ارائه می شد تا کودک با نحوه انجام آزمون آشنا شود. به کودک توضیح داده شد که تصاویر آزمون را به دقت نگاه کند و پس از بررسی تمام تصاویر، تصویر صحیح را نشان دهد. در ادامه ۱۵ تصویر آزمون اجرا شد و نتایج ثبت گردید.

یافته ها: بیشترین تعداد پاسخ صحیح مربوط به کودکان ۸ ساله طبیعی بود (میانگین ۱۳/۹۳) و سپس کودکان هفت ساله ۱۲/۵۱، شش ساله ۹/۳۷، پنج ساله ۸/۰۹، چهار ساله ۵/۳۱، سه ساله ۳/۶۱، و کمترین تعداد پاسخ صحیح مربوط به کودکان کم شنوا (۳/۵۶) بود. نتایج این پژوهش نشان داد که بین توانایی درک جملات مجهول و سن، رتبه تولد، تحصیلات پدر و تحصیلات مادر رابطه معناداری وجود دارد ($p < 0.05$) ولی بین توانایی درک جملات مجهول و جنسیت ارتباط معناداری وجود ندارد ($p > 0.05$) و بین میانگین درصد پاسخ‌های صحیح به درک جملات مجهول در کودکان کم شنوا در همه سنین بجز ۳ ساله تفاوت معنادار وجود دارد، یعنی به لحاظ درک مفهوم کم شنوها مثل ۳ ساله ها هستند.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که بین توانایی درک جملات مجهول و سن، رتبه تولد، تحصیلات پدر و تحصیلات مادر رابطه معناداری وجود دارد ولی بین توانایی درک جملات مجهول و جنسیت ارتباط معناداری وجود ندارد. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که توانایی درک جملات مجهول در کودکان ۸ ساله کم شنوا در حد کودکان ۳ ساله طبیعی می باشد.

کلید واژه ها: جملات مجهول، درک، کودکان طبیعی، کم شنوای شدید، زبان فارسی

(ارسال مقاله ۱۳۹۰/۶/۱، پذیرش مقاله ۱۳۹۰/۹/۲۲)

نویسنده مسئول: تهران، بلوار میرداماد، میدان مادر، خ نظری، خ نظام، دانشکده توانبخشی تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران

Email: mehri@tums.ac.ir

مقدمه

کودک در مراحل رشدی خود ابتدا از تک کلمه، گفتار تلگرافی و سپس با ترکیب اسامی و افعال و حروف اضافه جمله سازی می کند و در نهایت جملات مجهول، شرطی و مرکب را بیان می کند. فعل معلوم فعلی است که به فاعل نسبت داده می شود اما فعل مجهول فعلی است که به مفعول نسبت داده می شود (۱).

انسان برای برقراری ارتباط نیاز به گفتار دارد، وی با استفاده از ساختارهای زبان شناسی از جمله صدا، کلمه و از همه مهمتر، از جمله به گفتار دست پیدا می کند. در دستور زبان فارسی، جملات انواع مختلفی دارد از جمله: امری، پرسشی، معلوم، مجهول، تعجبی (۱).

تعریفی دیگر از فعل مجهول (یا ساختار آن) این چنین است: اسم مفعول + فعل معین "شدن" (۲).

در زمینه رشد صورت‌های مختلف جمله در کودکان بیان شده است که در ابتدا کودکان جملات منفی را بیان می‌کنند سپس جملات پرسشی و پس از آن جملات مجهول و در نهایت جملات مرکب ظاهر می‌شوند. لازم به ذکر است که افراد زمانی از جملات مجهول استفاده می‌کنند که تمایل داشته باشند مفعول جمله مورد تأکید باشد. مثال: "گره جا به جا شد" (بوسيله ماشين). یا زمانی که فاعل جمله واضح نباشد. مثال: "اشتباهی انجام شد". در سن ۳/۵ سالگی کودکان شکل‌های مجهول را بیان می‌کنند البته بسامد جملات مجهول بعد از سن ۵ سالگی افزایش می‌یابد (۳).

در جای دیگری، مراحل رشد دستور زبان کودکان بدین صورت مطرح شده است: مرحله اول (۹ تا ۱۸ ماهگی): در این مرحله بیشتر جملات شامل اجزا منفرد می‌باشند. مرحله دوم (۱۹ ماهگی تا ۲ سالگی): رشد جملاتی که شامل ۲ جزء هستند.

مرحله سوم (۲ تا ۲/۵ سالگی): جملات شامل ۳ جزء هستند. مرحله چهارم (۲/۵ تا ۳ سالگی): جملات ۴ جزئی می‌شوند، جملات ساده، خبری، سؤالی و بندهای لازم و متعدی تولید می‌شوند.

مرحله پنجم (۳ تا ۳/۵ سالگی): در این مرحله کودک جملات دارای بندهای موصولی و عبارات پیچیده را فرا می‌گیرد و جملات طولانی را بیان می‌کند.

مرحله ششم (۳/۵ تا ۴/۵ سالگی): در این مرحله نظام دستوری متنوعی تولید می‌شود مانند نظام فعل کمکی. در این مرحله ساخت‌های مجهول ظاهر می‌شود و کودک روش‌های پیشرفته تری جهت تولید عبارات اسمی نیز فرا می‌گیرد (۴).

کودکان تا حدود سن پنج و نیم سالگی جملات مجهول را به درستی درک نمی‌کنند. تا قبل از این سن کودکان از شیوه‌های فرا زبانی نظیر بافت جمله برای درک جمله استفاده می‌کنند. تولید جمله‌های مجهول در اواخر پیش دبستانی شروع می‌شود. تقریباً ۸۰ درصد کودکان ۷/۵ تا ۸ سال جملات مجهول را بصورت کامل تولید می‌کنند. بعضی از اشکال مجهول ممکن است تا سن یازده سالگی هم ظاهر نشوند (۵).

بررسی درک جملات مجهول در کودکان پنج ساله نشان داد که حتی کودکان پنج ساله به سختی مجهول را درک

می‌کنند و جملات مجهول بیشتر در زبان نوشتاری رخ می‌دهد (۶).

همانطور که می‌دانیم کم شنوایی اثرات متفاوتی بر میزان درک، گفتار و زبان افراد و عملکردهای آنان دارد. این اثرات بر روی افراد مختلف، فرق می‌کند. مهمترین جنبه کم شنوایی، اثر آن بر توانایی‌های ارتباطی فرد است که به عوامل زیر بستگی دارد:

- سن شروع کم شنوایی
- سن تشخیص کم شنوایی
- میزان کم شنوایی
- علت بروز کم شنوایی

هر چه سن شروع کم شنوایی کمتر و میزان کم شنوایی بیشتر باشد اثرات آن بر گفتار و زبان کودک بیشتر است. کودک عادی از ابتدای نوزادی می‌شنود و بتدریج زبان را فرا می‌گیرد و در حدود ۳/۵ سالگی به حداکثر مهارت زبانی دست پیدا می‌کند. در حالی که کودک کم شنوا از زمان تجویز سمک این صداها را می‌شنود و بنابراین رشد زبانی آنها در مقایسه با کودکان عادی با تأخیر همراه است.

در مطالعه‌ای که توسط Szterman و Friedmann در سال ۲۰۰۵ بر روی کودکان کم شنوای ۷ تا ۹ سال و عادی انجام شد دریافتند که رشد زبان در کودکان کم شنوا با تأخیر همراه است (۷).

با توجه به اینکه هیچ مطالعه‌ای در رابطه با سن درک جملات مجهول در زبان فارسی انجام نشده است بر آن شدیم تا آزمون درک جملات مجهول را بر روی کودکان طبیعی اجرا نموده و سن رشد آن را در کودکان طبیعی بدست آوریم سپس آن را با کودکان ۸ ساله کم شنوا مقایسه کنیم. لازم به ذکر است با توجه به مطالعه پایلوت کودکان طبیعی در سن ۸ سالگی جملات مجهول را درک می‌کنند. بنابراین ما سن ۸ سالگی را برای مقایسه انتخاب کردیم. امید است این مطالعه، شروعی برای مطالعات مختلف در حیطه‌های ارزیابی، آموزش و درمان درک جملات مجهول در سایر اختلالات زبانی باشد.

روش بررسی

این مطالعه از نوع مقایسه‌ای-تحلیلی است.

جمعیت مورد مطالعه در این پژوهش شامل ۶۹۱ کودک در محدوده سنی ۳ تا ۸ سال در مدارس و مهد کودک‌های مناطق مرکزی تهران یعنی مناطق ۲، ۶، ۷، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ و

مربوط به آن بصورت محاوره بیان می‌شد و کودک باید آنرا نشان می‌داد و اگر نمی‌توانست خود آزمونگر تصویر صحیح را نشان می‌داد و تصویر بعدی به همین صورت ارائه می‌شد تا کودک با نحوه انجام آزمون آشنا شود. به کودک توضیح داده شد که تصاویر آزمون را به دقت نگاه کند و پس از بررسی تمام تصاویر، تصویر صحیح را نشان دهد. در ادامه ۱۵ تصویر آزمون اجرا شده و نتایج ثبت گردید. لازم به ذکر است که این آزمون داری ۱۵ تصویر سه‌تایی بود و کودک باید یکی از سه تصویر را نشان می‌داد. جملات بصورت محاوره بیان می‌شد. به عنوان مثال: کامیون کشیده همیشه و کودک باید تصویر صحیح را نشان می‌داد.

یافته‌ها

بیشترین تعداد پاسخ صحیح مربوط به کودکان ۸ ساله طبیعی بود (میانگین ۱۳/۹۳) و سپس کودکان ۷ ساله (۱۲/۵۱)، ۶ ساله (۹/۳۷)، ۵ ساله (۸/۰۹)، ۴ ساله (۵/۳۱)، ۳ ساله (۳/۶۱) و کمترین تعداد پاسخ صحیح مربوط به کودکان کم‌شنا (۳/۵۶) بود.

۱۸ کودک کم‌شنا ۸ ساله در مدارس استثنایی تهران انتخاب شدند. و برای هر منطقه تعداد کودکان تعیین شد. سپس چند مهدکودک و مدرسه را در هر منطقه بصورت تصادفی انتخاب نموده و از هر مهدکودک یا مدرسه کودکان را بصورت تصادفی انتخاب کرده و آزمون را اجرا کردیم.

آزمون ابتدا روی ۳۰ کودک اجرا شد و پایایی آن به اثبات رسید. تک‌زبان بودن، نداشتن اختلالات گفتار و زبان، نداشتن مشکل شنوایی و مشکلات عصبی و عضلانی برای کودکان طبیعی وافت شنوایی در دو گوش در محدوده شدید (۹۰-۷۰ دسی بل) و نداشتن چند معلولیت از جمله شرایط انتخاب آزمودنی‌ها بودند.

پس از انتخاب کودکان و تکمیل پرسشنامه فردی، در ابتدا با کودک ارتباط برقرار کرده و یک نمونه تصویر سریال را به او نشان داده شد و از کودک می‌خواستیم که تصویر را توضیح دهد. سپس تصاویر سریال را به کودک نشان داده و از کودک خواسته شد که آنها را بیان کند تا آسیب‌شناس گفتار و زبان دریابد که کودک مشکل گفتاری و زبانی ندارد. سپس در مورد آزمون توضیح مختصری به کودک داده شد و پس از آن آزمون ربه این صورت اجرا شد که در ابتدا دو مجموعه تصویر ۳ تایی به عنوان مثال و تمرین، به کودک ارائه شد. سپس جمله مجهول

جدول ۱- میانگین نمرات آزمون انجام شده بر حسب سن کودکان

سن	میانگین
۳	۳/۶۱
۴	۵/۳۱
۵	۸/۰۹
۶	۹/۳۷
۷	۱۲/۵۱
سالم	۱۳/۹۳
۸	۳/۵۶

سنین مختلف در ۳ ساله ($p=0/026$)، ۴ ساله ($p=0/044$)، ۵ ساله ($p=0/001$)، ۶ ساله ($p=0/004$)، ۷ ساله ($p=0/000$)، ۸ ساله طبیعی ($p=0/021$) و ۸ ساله کم‌شنا ($p=0/031$) ارتباط معناداری وجود دارد. همچنین بین تحصیلات مادر و توانایی درک مجهول در سنین مختلف در ۳ ساله ($p=0/019$)، ۴ ساله ($p=0/004$)، ۵ ساله ($p=0/006$)، ۶ ساله ($p=0/021$)، ۷ ساله ($p=0/023$)، ۸ ساله طبیعی ($p=0/011$) و ۸ ساله کم‌شنا ($p=0/001$) ارتباط

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که بین توانایی درک جملات مجهول و سن ($p=0/000$) رابطه معناداری وجود دارد. در مورد توانایی درک مجهول و رتبه تولد در سنین مختلف، سطح معناداری به صورت زیر بود: ۳ ساله ($p=0/052$)، ۴ ساله ($p=0/000$)، ۵ ساله ($p=0/000$)، ۶ ساله ($p=0/000$)، ۷ ساله ($p=0/062$)، ۸ ساله طبیعی ($p=0/066$) و ۸ ساله کم‌شنا ($p=0/015$) بین تحصیلات پدر و توانایی درک مجهول در

معناداری وجود دارد. ولی بین توانایی درک جملات مجهول و جنسیت ارتباط معناداری وجود ندارد (جدول ۲) و بین میانگین درصد پاسخ‌های صحیح به درک جملات مجهول در کودکان کم شنوا نسبت به کودکان طبیعی در همه سنین بجز ۳ ساله ها

معناداری وجود دارد. ولی بین توانایی درک جملات مجهول و جنسیت ارتباط معناداری وجود ندارد (جدول ۲) و بین میانگین درصد پاسخ‌های صحیح به درک جملات مجهول در کودکان کم شنوا نسبت به کودکان طبیعی در همه سنین بجز ۳ ساله ها

جدول ۲- مقایسه میانگین درصد پاسخ های صحیح در دو جنس توسط آزمون t مستقل

سن	جنس	میانگین	انحراف معیار	سطح معناداری
۳ ساله طبیعی	پسر (n=۶۴)	۲۴/۰۶	۹/۲۴	۰/۹۷۱
	دختر (n=۴۲)	۲۴/۱۲	۸/۵۷	
۴ ساله طبیعی	پسر (n=۳۳)	۳۷/۷۷	۱۳/۴۰	۰/۰۶۸
	دختر (n=۱۹)	۳۱/۲۲	۹/۶۹	
۵ ساله طبیعی	پسر (n=۷۲)	۵۳/۸۸	۱۰/۱۷	۰/۹۵۷
	دختر (n=۴۰)	۵۴	۱۰/۸۹	
۶ ساله طبیعی	پسر (n=۸۰)	۶۳/۳۳	۱۰/۳۹	۰/۳۴
	دختر (n=۷۲)	۶۱/۴۸	۱۳/۳۹	
۷ ساله طبیعی	پسر (n=۱۰۵)	۸۳/۳۶	۷/۵۷	۰/۹۸۲
	دختر (n=۵۵)	۸۳/۳۹	۷/۸۹	
۸ ساله طبیعی	پسر (n=۶۵)	۹۲/۸۲	۳/۳۹	۰/۹۳۴
	دختر (n=۴۴)	۹۲/۸۷	۳/۹۱	
۸ ساله کم شنوا	پسر (n=۱۱)	۲۶/۰۶	۷/۵۷	۰/۱۲
	دختر (n=۷)	۲۰	۷/۶۹	

بحث

در این پژوهش شش پرسش اساسی وجود داشت. نخست اینکه آیا بین توانایی درک جملات مجهول و سن ارتباطی وجود دارد یا خیر؟ نتایج این پژوهش نشان داد بین توانایی درک جملات مجهول و سن ارتباط وجود دارد بطوری که با افزایش سن، توانایی درک جملات مجهول افزایش می‌یابد. این یافته با مطالعه Koren و Sharon در سال ۲۰۰۶ مطابقت دارد. آنان ۴۶ کودک دو تا شش ساله از سه مهد کودک انتخاب نمودند و درک جملات مجهول را در آنها با استفاده از آزمونی که به صورت تصویری ارائه می‌شد، ارزیابی کردند. یافته مهم این مطالعه این است که کودکان ۵ تا ۶ ساله بیشترین درک را در جملات مجهول، داشتند (۸).

ساله انتخاب شدند و با استفاده از آزمون درک، استراتژی‌های آنها را در جملات مجهول ارزیابی کردند. این مطالعه نشان داد که کودکان شش و هفت ساله تسلط کامل بر جملات مجهول داشتند (۹).

Horgan در سال ۱۹۷۸ روی جملات مجهول مطالعه‌ای بر روی کودکان ۲ تا ۱۳ ساله انجام داد. او برای این کار از یکسری از تصاویر استفاده کرد تا شکل مجهول را استخراج کند. وی دریافت کرد که بچه‌های کوچکتر جملات مجهول کمتری تولید می‌کنند (۱۰).

Lempert در سال ۱۹۷۸ مطالعه‌ای در مورد درک جملات مجهول روی ۴۰ کودک پیش دبستانی انجام داد. سن کودکان بین ۲ تا ۵ سال بود. او از یکسری جملات استفاده کرد و به این نتیجه رسید که درک ساختار مجهول به تدریج از سن ۳ سالگی شروع می‌شود (۱۱).

در رابطه با پرسش پنجم این پژوهش، یعنی اینکه آیا بین توانایی درک جملات مجهول و تحصیلات مادر ارتباط وجود دارد یا خیر، نتایج این پژوهش نشان داد بین توانایی درک جملات مجهول و تحصیلات ما در ارتباط معناداری وجود دارد. این یافته نیز با مطالعه Street و Dabrowska در سال ۲۰۰۶ مطابقت دارد.

در رابطه با پرسش ششم این پژوهش، یعنی اینکه آیا بین توانایی درک جملات مجهول و کم‌شنوایی در کل و در دو جنس ارتباط وجود دارد یا خیر، نتایج این پژوهش نشان داد بین توانایی درک جملات مجهول و کم‌شنوایی در کل و در دو جنس ارتباط معناداری وجود دارد.

این یافته با مطالعه Power و Quigley در سال ۱۹۷۳ مطابقت دارد. آنان مطالعه‌ای در رابطه با دستیابی کودکان ناشنوا به درک مجهول انجام دادند. آنها ۱۰ پسر و دختر ناشنوی شدید پیش دبستانی را در سن ۹ تا ۱۸ سال در مورد درک و تولید مجهول تست کردند. کارهای درکی شامل حرکت دادن اسباب بازی و انتخاب تصویر بود. برای تولید باید جای خالی را که در جمله وجود داشت، با مجهول پر می‌کردند. در همه موارد پیشرفت زیادی با افزایش سن رخ می‌داد ولی حتی در سن ۱۷ و ۱۸ سالگی فقط بیش از نیمی از کودکان مجهول را می‌فهمیدند و کمتر از نیمی از آنها مجهول را تولید می‌کردند (۱۳).

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که بین توانایی درک جملات مجهول و سن، رتبه تولد، تحصیلات پدر و تحصیلات مادر رابطه معناداری وجود دارد ولی بین توانایی درک جملات مجهول و جنسیت ارتباط معناداری وجود ندارد. امید است این مطالعه، شروعی برای مطالعات مختلف در حیطه‌های ارزیابی، آموزش و درمان درک جملات مجهول در سایر اختلالات زبانی باشد.

قدردانی

این مقاله بخشی از پایان نامه کارشناسی ارشد گفتاردرمانی با حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی تهران با شماره طرح ۲۶۰/۳۴۱ بوده است. نویسندگان مقاله کمال تشکر را از گروه گفتاردرمانی دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران، مسئولان کلینیک های گفتاردرمانی و بیماران شرکت کننده در پژوهش دارند.

در رابطه با پرسش دوم این پژوهش، یعنی اینکه آیا بین توانایی درک جملات مجهول و جنس ارتباط وجود دارد یا خیر، نتایج این پژوهش نشان داد بین توانایی درک جملات مجهول و جنس ارتباط معناداری وجود ندارد.

در رابطه با پرسش سوم این پژوهش، یعنی اینکه آیا بین توانایی درک جملات مجهول و رتبه تولد ارتباط وجود دارد یا خیر، نتایج این پژوهش نشان داد بین توانایی درک جملات مجهول و رتبه تولد ارتباط معناداری وجود دارد.

در رابطه با پرسش چهارم این پژوهش، یعنی اینکه آیا بین توانایی درک جملات مجهول و تحصیلات پدر ارتباط وجود دارد یا خیر، نتایج این پژوهش نشان داد بین توانایی درک جملات مجهول و تحصیلات پدر ارتباط معناداری وجود دارد.

این یافته با مطالعه Street و Dabrowska در سال ۲۰۰۶ مطابقت دارد. آنان به بررسی درک جملات مجهول در افراد انگلیسی زبان بومی و غیربومی پرداختند، آنان ۴۰ فرد بزرگسال (۱۸ مرد، ۲۲ زن) را در سنین ۱۸ تا ۵۰ سال به چهار گروه تقسیم بندی کردند، تقسیم بندی صورت بوده است: ۱. غیربومی تحصیل کرده ۲. بومی تحصیل کرده ۳. غیربومی تحصیل نکرده ۴. بومی تحصیل نکرده. شیوه کار ایشان بدین صورت بود که ایشان ۸۰ جمله (۲۰ جمله معلوم محتمل، ۲۰ جمله معلوم غیر محتمل، ۲۰ جمله مجهول محتمل و ۲۰ جمله مجهول غیر محتمل) انتخاب کردند. سپس به هر گروه ۲۰ جمله ارائه کردند، هر شرکت کننده پس از شنیدن جملات می‌بایست به سؤالاتی مثل تشخیص فاعل جمله جواب می‌داد.

یافته این پژوهش بدین صورت گزارش شد: بیشترین امتیاز مربوط به گروه‌های بومی و غیربومی تحصیل کرده بوده است (امتیاز ۹۹) و کمترین امتیاز مربوط به گروه بومی تحصیل نکرده بوده است (امتیاز ۷۴)، امتیاز گروه غیربومی تحصیل نکرده ۹۴ بوده است. ایشان معتقد بودند که گروه بومی تحصیل نکرده سابقه کمی از آزمون رسمی داشته‌اند و احتمالاً متوجه تکالیف نشده‌اند و از همه مهم‌تر با نشانه‌های گرامری آشنا نبوده‌اند. بنابراین کمترین امتیاز را کسب کرده‌اند و علت برتری گروه غیربومی تحصیل نکرده این است که این افراد به علت اکتساب زبان دوم آشنایی بیشتری به گرامر داشته‌اند و از سرنخ‌های نحوی استفاده کرده‌اند (۱۲).

REFERENCES

1. Natel khanlari P. Persian grammar. Tehran: Bonyad- Farhang-Iran Publisher 1972.
2. Lazard G. A Grammar of Contemporary Persian. (Translated by Bahreyni M.). First Ed. Tehran: Hermes Publisher. 2005.
3. Hoff E. Language Development .third edition. Australia: Wadsworth; 2005.
4. Taheri Oskuee M. The study of syntax development in 32-48 month Persian Children. Msc. Thesis in linguistics. Tehran: Allame university. 2002.
5. Owens JR. Language Development (an introduction) .Fifth edition .Boston: Allyn & Bacon ;2001.
6. Peccei JS. Child Language. Cheltenham: Stanley Thornes Ltd;2000.
7. Friedmann N, Szterman R. Syntactic movement in hearing impairment children with orally trained. Tel Aviv University. 2005; 25(5):27
8. Sharon AL, Koren L. Comprehension of passive in Hebrew. Journal of Linguistic 2006;27(7) :300-310
9. Kuen W, Ruby Sh. Canton-speaking children's comprehension strategies for active and passive sentences. Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior 1995; 3:78-96
10. Lee V. Children's Cognitive and Language Development. Cambridge: Mass, 1995
11. Lampert H. Extrasyntactic factors affecting passive sentence comprehension by young children. Child Development 1978;49(3):694-699
12. Dabrowska E. Street J. Individual difference in language attainment comprehension of passive sentences by native and non-native English speakers. Language Sciences 2005;28:604-615
13. Power DJ, Quigley SP. Deaf children's Acquisition of the passive voice. Journal of Speech and Hearing Research 1973; 34(7):11-165

Research Articles

Standardization of the comprehension passive sentence in children with normal hearing 3 to 8 years and 8 years compared with children with severe hearing loss in Central Tehran

Afaghi Y¹, Mehri A^{2*}, Soleymani Z², Jalaie SH³, Zolani Azizi H⁴

1-MSc Speech Therapy, Faculty of Rehabilitation, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2-Lecturer of Speech Therapy, Faculty of Rehabilitation, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

3- Assistant Professor, Faculty of Rehabilitation, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

4-Ph.D student, Faculty of Psychology, University of Tehran, Tehran, Iran.

Abstract

Background and Aim: The human needs speech for making relationship, he achieves speech with linguistic structure including sound, word and more important than other the sentence. In Persian grammar, there are different types of sentences including: imperative, question, active, passive, exclamation.

A child makes sentence with single-word, telegraphic speech and then with composing names and verbs and propositions in his stage of growing and finally he expresses the passive, conditional, compound sentences. Because of no previous study has been done about the age of comprehension passive sentences in Persian language so we decided to run the comprehension passive sentences on normal children. And we got the age of growth about it in normal children then we compared it in hearing impaired children. The aim of this study was to compare for comprehension passive sentences in normal children 3 to 8 years old with hearing impaired children 8 years old.

Materials and Methods: A total of 691 normal children 3 to 8 years old in central Tehran and 18 hearing impaired children in special schools participated in this test. At first the test was conducted on 30 children, and proved its reliability.

This test had 15 sets of three pictures and child must show one of those three pictures. At first, two sets of three pictures were performed to child as example and practice then the passive sentence was expressed about it Colloquial and child must show it and if he/she couldn't, the examiner showed the correct picture and showed next picture as be offered to children should be familiar with the test. The child was described that he/she looked at pictures carefully and showed the correct picture after reviewing all the pictures. In continue, 15 pictures of this test were executed and examiner recorded the results.

Results: The highest number of correct responses were for normal children 8 years old (Average: 13.93) and other records were in order for children 7 years old (Average: 12.51), 6 years old (Average: 9.37), 5 years old (Average: 8.09), 4 years old (Average: 5.31), 3 years old (Average: 3.61) and the lowest record of correct responses was for the hearing impaired children.

The result of this study showed that there is a significant relationship among the ability of comprehension passive sentences and age, birth order, parents education ($p < 0.05$) but there is no significant relationship between ability of comprehension passive sentences and their gender ($p > 0.05$) and there is a significant difference between the average of percentage of responses and comprehension passive sentences in hearing impaired children in all the range of ages except 3 years old ($p = 1.000$). It means that hearing impaired children in comprehension passive sentences are similar to children 3 years old.

Conclusion: The result of this study showed there is a significant relationship among the ability of comprehension passive sentences and age, birth order, parents education but there is no significant relationship between ability of comprehension passive sentences and their gender. The results of this study showed the ability of comprehension passive sentences in hearing impaired children 8 years old is like normal children 3 years old too.

Keywords: Passive sentences, Comprehension, Normal children, Severe hearing loss, The Persian language

*Corresponding author: Azar Mehri, Rehabilitation Faculty, Tehran University of Medical Sciences.

Email: mehri@tums.ac.ir

This research was supported by Tehran University of Medical Sciences (TUMS)